

Sense títol. 57 x 57 cm. (2007)

Maria Bosch i Perich

SIMBIOSI PERFECTA ENTRE LA TRADICIÓ I LA CONTEMPORANÈITAT.

ENTREVISTA: MARA ROMANÍ – FOTOS: MARIA BOSCH

Maria Bosch és una ceramista sabadellenca (Sabadell 1965) amb una sòlida formació intel·lectual. És llicenciada en Història de l'Art per l'UAB, on també va cursar estudis d'Antropologia. Durant la seva etapa a l'institut, a través d'una companya estudiant amiga seva, descobreix el món de la ceràmica i comença a compaginar la carrera amb la formació i la pràctica d'aquest art. Va aprenent ceràmica fent monogràfics de manera lliure: a l'Escola de Ceràmica de La Bisbal i a l'Escola Industrial de Barcelona principalment. S'interessa pel torn, la serigrafia, les engalbes... Però són les gerres de gran format que crea Daniel Caselles, en el seu taller de Les Planes, que li criden especialment l'atenció. Comença compartint taller amb una altra ceramista, Montse Alcover, i es dediquen a fer rakú i a donar classes a infants i adults. Sempre li ha agradat la faceta d'ensenyant de ceràmica que li ha permès, i encara li permet, tal i com diu ella, seguir aprenent tècniques i recursos mentre els ensenya als altres. És així com va arribar a donar classes durant alguns anys en el Centre Penitenciari de Quatre Camins. També rep anualment

al seu taller un o dos estudiants de l'escola *Maison de la Céramique de Diulefit*, França. Tota aquesta experiència l'ha portat a poder ser, en l'actualitat, professora de ceràmica de l'Escola Municipal d'Art de Sabadell ILLA, des del curs 2012-2013. Aquestes classes, tot i cobrir només dues tardes, li permeten una certa estabilitat econòmica en aquests moments tan difícils.

L'artista, a partir del 1996, es planteja iniciar un treball de recerca personal utilitzant terres de canteres properes geogràficament, i és per aquest motiu que usa argiles vermelles de baixa temperatura, utilitzades des de fa segles pels terrissers catalans. Comença creant gerres de gran format, ja que com ella mateixa afirma sent una especial atracció per la ceràmica tradicional, tant pel que fa a les seves formes com en la manera de treballar la terra. És a partir d'aquest principi que selecciona la matèria primera i el volum de les seves peces. Construeix les grans gerres amb la tècnica del xurro i les decora superposant engalbes i incorporant-hi textures i grafies amb la intenció de crear capes en els acabats de les seves obres. A partir d'aquí fa un treball d'aprofundiment tant de volums

com d'investigació d'engalbes de baixa temperatura, de cocció entre 1.030 °C i 1.060 °C. L'any 2009 la seva creació fa un gir i evoluciona cap a unes formes més dinàmiques i espontànies perquè en l'artista sorgeix la necessitat vital de fer un treball més obert, més lliure. Ella ho explica d'aquesta manera al targetó de l'exposició, titulat *L'Instant précis*, que durant els mesos de desembre de 2013 i febrer de 2014 va presentar a l'Alliance Française de Sabadell: "Partint d'una funcionalitat llunyana, la forma neix capriciosa, l'únic ritme constant és el canvi. A cada expressió de la forma es prorroguen tensions que van creant un llenguatge nou. A vegades convé parar i meditar, fer sessions de cadira, la matèria parla, tu decideixes..." És així com en aquesta nova etapa, que ja porta un recorregut d'uns quants anys, Maria Bosch realitza peces de menor tamany i de volums més diversos, però sense perdre el caràcter de ceràmica primigènia que defineix la seva obra. Perquè les seves peces respiren pura antropologia. Semblen ceràmiques descobertes en jaciments arqueològics, formes que et remetien a unes mans antigues que les van crear per ser utilitzades com a

Sense titol. 70 x 47 cm. (2006)

Sense títol. 26 x 30 cm. (2009)

contenedors de materials preciosos: cereals, olis, vins... Recipients pensats per ser infinitament útils i necessaris. Volums irregulars i deformats "com la vida mateixa", diu la Maria, i sovint amb orificis, a voltes petits i a voltes grans, que remetent a uns interiors secrets, recollits i foscos, on potser altres formes de vida o de pensament hi tindrien cabuda. Aquesta nova etapa de treball en la qual està immersa Maria Bosch l'obliga a utilitzar més tècniques de construcció en les seves peces, segons el resultat que vol obtenir. És així com incorpora al seu treball de volums les tècniques de la planxa, el torn i el modelat, bàsicament escultòric, a partir d'un bloc de fang. D'aquesta manera aconsegueix donar més expressivitat a la seva obra. Pel que fa als acabats, Bosch realitza un treball lent i meticulós fins a aconseguir allò que

ella imagina. Primer bescuita les peces, a uns 600 °C, i posteriorment hi aplica les engalbes, els colorants i els òxids amb els quals dibuixa sobre elles. Aquest procés sovint fa que les seves obres puguin ser cuites fins a quatre vegades. Quan es planteja pintar cada peça s'hi enfronta mentalment com si fos una pintura, amb el repte de no ser plana, de poder donar vida a un volum, a un cos. Hi ha una clara constància en el seu treball: el color blanc. Sense plantejar-s'ho inicialment, aquest color sempre ha estat important per a ella. Creu que el blanc, a part d'oferir una gamma molt àmplia de matisos, dóna un espai obert i alhora ple a les peces, a més de ser suggerent, esponjós i eteri. El color blanc permet a l'artista tenir el pensament i la mirada més lliures, facilitant-li la possibilitat de viatjar amb la ment al crear tanta llumino-

sitat. Tot i que les sèries anteriors al 2008-2009 eren més coloristes, amb colors més contrastats, com per exemple el vermell i el negre, sempre ha treballat amb el blanc perquè li han interessat les llums, les tonalitats, les textures i les superposicions que aquest color li ofereix. Durant la seva formació va aprendre a formular engalbes d'alta temperatura, però al llarg d'una etapa important del seu treball de creació i d'investigació es va centrar molt en aconseguir trobar gammes de blancs d'engalbes de baixa temperatura, en especial cuites a 1.030 °C. Pel que fa a les seves textures i grafies, tant unes com les altres respiren, aparentment, espontaneïtat i lleugeresa. Em fa l'efecte que l'artista les aplica suament, amorosament, amb la idea de no ferir les peces, amb una voluntat més d'acariciar-les que d'agredir-les. I aquest

fet els hi dóna la sensació de peces antigues, desgastades pel pas del temps, amb inicis i finals de textures i grafies ja desaparegudes degut a l'ús dels recipients. Perquè la ceramista té la necessitat d'evocar indicis del que hi ha hagut abans, de deixar intuir subtilment el que hi ha al darrera. És per tot això que l'ús de les capes i les transparències són tan importants per a ella. Tot plegat remet a una obra ancestral que reclama ser cuidada i respectada.

Al llarg de la seva trajectòria ha anat rebent diversos premis, però cap l'ha satisfet tant com el Premi Ciutat d'Esplugues 2002. A part de ser-li totalment inesperat, va suposar un punt d'inflexió a la seva carrera, la va animar a seguir endavant i a pensar que l'esforç realitzat valia la pena. També ha rebut el Premi del Concurs de Ceràmica de Quart 2007. I en dues ocasions, l'última aquesta darrera edició, el primer Premi Terrània, de Montblanc, decidit pels mateixos companys ceramistes. També ha rebut algun premi a l'estranger, votat també pels companys, com per exemple el de la ciutat de Milsbeek, Holanda, dins de la Fira *Keramisto*. Tot i haver exposat sovint aquí, artísticament parlant, es pot afirmar que França ha estat el seu país d'acollida. A partir d'una fira a Argenton, on va conèixer uns ceramistes francesos, va començar a fer fires al nostre país veí i amb el temps també hi ha anat fent exposicions. Està encantada i agraïda de com ha estat sempre rebuda a França, tant a nivell professional com personal. Sempre li

han valorat molt les seves engalbes de baixa temperatura amb els acabats mats, no gens habituals. L'interès professional i humà que li han demostrat l'han ajudat a aprendre-hi moltes coses, li han ofert moltes oportunitats i l'han ajudat a obrir-se al món. Explica que a França hi ha una afició, un interès i un coneixement de la ceràmica molt més grans dels que tenim aquí. Hi és important la figura del col·leccionista, hi ha una generació jove de ceramistes i té un públic format i molt agraït. Per altra banda, una de les millors experiències professionals ha estat la seva estada a la Xina, a la *Residència d'Artistes de Fuping Pottery Art Village*, dins d'una exposició amb 23 ceramistes del sud-est asiàtic, essent ella l'única artista occidental. Aquest passat 2013 ha viscut també dues de les experiències més enriquidores: la *Jakarta Contemporary Ceramics Biennale*, Indonèsia, i la participació com a artista resident al *International Ceramic Art Symposium* i l'exposició al Centre d'Art Mark Rothko, a Letònia.

En relació als seus projectes de futur, aquest any 2014 té previst seguir fent fires a França, participar a la *Biennal d'ArtCeram de Sèvres* i a alguna col·lectiva més. El 2015 ja té emparaulada una nova exposició a París, a la Galeria de ceràmica contemporània *Accro-Terre*, la seva sala d'exposicions habitual a la capital francesa. Aquests projectes, a curt i llarg termini, li proporcionen molta energia. Energia que esperem que mantingui durant molts anys perquè puguem seguir fruit del seu art. ●

Sense títol. 29 x 13 cm. (2014)

Sense títol. 30 x 23 cm. (2013)

Sense títol. 44 x 31 cm. (2012)

Sense títol. 32 x 16 cm. (2013)